



## SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 2014-11-27

Västmanlands sjukhus Västerås  
Sjukhus

Barn- och ungdomskliniken  
Klinik

Jeanette Martinell och Dan Andersson  
Inspektörer

### Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

### STRUKTUR

#### A Verksamheten

På regional nivå finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur ST skall genomföras och utvärderas. Arbete med detta har påbörjats på kliniknivå. Verksamheten är bred och allsidig, målbeskrivningens krav kan uppfyllas. Jourtjänstgöring ingår i rimlig omfattning. Plan finns för att främja lika rättigheter för ST-läkare. BUP finns på sjukhuset och ST-läkare får där sidutbildning enligt rekommendation.

- A Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS 2008:17
- C Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs

#### B Medarbetarstab och interna kompetenser

Det finns ett tillräckligt antal ST-handledare som är specialistkompetenta och de har formell handledarutbildning. Ett tillräckligt antal specialistkompetenta läkare tillgodoser behoven av kompetens för klinisk handledning och instruktioner förutom en brist inom gastroenterologi. Det finns tidsmässigt utrymme för utbildning, handledning och utvecklingssamtal. Skriftliga instruktioner finns för hur handledning ska gå till men har ännu inte implementerats fullt ut. Samtliga ST-läkare har utsedd handledare. Handledarträffar med syfte att utveckla handledarfunktionen bör genomföras.

Relativt nyutträd studierektor är specialist, har uppdragsbeskrivning och bygger nu upp en

Västerås 2014-11-27 slutversion till Lipus



lovande struktur för ST-utbildning.  
Specialistkollegium för genomgång av ST-läkarnas kompetensutveckling genomförs numera regelbundet. Återkoppling av denna bedömning görs av huvudhandledare.  
Tillgång till disputerad handledare för det vetenskapliga arbetet finns, men i begränsad utsträckning på den egna kliniken - kan dock tillgodoses genom samverkan inom regionen.  
Det finns på kliniken tillräcklig kompetens inom vetenskap, kvalitetsarbete, ledarskap och kommunikation för att kunna genomföra ST-utbildning.  
Dokumentering av uppnådd kompetens är inte väl implementerad.

- |   |                                                                    |                                     |
|---|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning    | <input type="checkbox"/>            |
| B | Uppfyller SOSFS 2008:17                                            | <input checked="" type="checkbox"/> |
| C | Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input type="checkbox"/>            |
| D | Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs                        | <input type="checkbox"/>            |

### C Lokaler och utrustning

Kliniken har nybyggda lokaler som invigdes i september. Vårdavdelningar, barnakuten, dagvården och lekterapin är föredömligt funktionella och rymliga vilket ger förutsättningar för god arbets- och lärandemiljö, att förebygga smittspridning och föräldramedverkan i vården. Tyvärr är läkarnas expeditiionsutrymmen sämre tillgodosedda. Alla ST-läkare har inte egna arbetsplatser.

- |   |                                                                    |                                     |
|---|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning    | <input type="checkbox"/>            |
| B | Uppfyller SOSFS 2008:17                                            | <input checked="" type="checkbox"/> |
| C | Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input type="checkbox"/>            |
| D | Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs                        | <input type="checkbox"/>            |

## PROCESS

### D Tjänstgöringens uppläggning

Implementering av nya ST-utbildningen pågår. De flesta ST-läkare har ST-kontrakt och skriftliga individuella utbildningsprogram. Introduktionsprogram, finns och behöver tydliggöras, förbättringsarbete pågår. Startseminarium, en heldag för nya ST där studierektor, handledare går igenom utbildningens upplägg, har nyligen införts. Utbildningen är upplagd efter målbeskrivning och rekommendationer från BLF.  
Utvärderingen av ST-läkare har påbörjats men behöver utvecklas och struktureras.  
Möjligheten att följa kroniskt sjuka patienter är bristfällig och bör kunna ske. Teamarbetet kan tydliggöras ytterligare liksom ST-läkarnas roll i befintliga team.  
Jourtjänstgöring är adekvat del av utbildningen.  
Sidoutbildning på BUP fungerar.  
En klinisk tjänstgöringsperiod inom särskild avdelning/team bör avslutas med ett utfärdat intyg samt återkoppling mellan aktuell klinisk handledare och ST-läkare bilateralt.  
BVC utbildning tillgodoses.  
Hela ST-utbildningen kan genomföras fullt ut inom Västmanlands sjukhus Västerås.

- |   |                                                                    |                                     |
|---|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning    | <input type="checkbox"/>            |
| B | Uppfyller SOSFS 2008:17                                            | <input type="checkbox"/>            |
| C | Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input checked="" type="checkbox"/> |
| D | Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs                        | <input type="checkbox"/>            |



### **E Handledning och uppföljning**

Utbildningsklimatet är generellt gott i alla led.

Varje ST-läkare har handledare. Handledarfunktionen genomförs och är dokumenterad i klinikkens befintliga Manual för ST-handledare. ST-läkare ska dokumentera uppnådd kompetens och förvärvade kunskaper och det ska göras en fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet. Bedömningen ska omfatta alla aspekter av ST och målen i målbeskrivningen och bör göras med på förhand överenskomna och kända metoder. Nyligen införda rutiner finns för sådan systematisk dokumentation. Metoder för bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet, ex medsittning, kan utvecklas ytterligare. Bedömningen ska vid behov resultera i förändringar i det individuella utbildningsprogrammet eller tydligare krav på ST-läkaren. Struktur för återkoppling med checklistor bör införas som verktyg vid mottagning och avdelningstjänstgöring. Det bör även finnas rutiner för uppföljning av ST-läkarnas tjänstgöring vid sidoutbildning, vilket saknas.

Utbildningsklimatet är utvecklande och gott med forum för öppna diskussioner om framförallt klinisk kunskap men inte så tydligt vad gäller kommunikativ förmåga, ledarskap eller medicinsk vetenskap. Rutin och vana vid kritisk återkoppling saknas.

- |   |                                                                    |                                     |
|---|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning    | <input type="checkbox"/>            |
| B | Uppfyller SOSFS 2008:17                                            | <input type="checkbox"/>            |
| C | Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input checked="" type="checkbox"/> |
| D | Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs                        | <input type="checkbox"/>            |

### **F Teoretisk utbildning**

Teoretisk utbildning tillgodoses. Generös inställning till externa kurser och regelbunden intern utbildning möjliggör genomförande av ST-utbildningen enligt målbeskrivningens krav.

Internutbildningen kan med fördel utvecklas, gärna genom att ST-läkarna själva undervisar eget framtaget material under handledning av specialist liksom fallpresentationer inför kollegiet. Det finns begränsade möjligheter till självstudier under arbetstid.

- |   |                                                                    |                                     |
|---|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning    | <input type="checkbox"/>            |
| B | Uppfyller SOSFS 2008:17                                            | <input checked="" type="checkbox"/> |
| C | Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input type="checkbox"/>            |
| D | Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs                        | <input type="checkbox"/>            |

### **G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete**

Utbildning ska erbjudas för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt, vilket bl a innebär kunskap om forskningsmetodik, epidemiologiska grundbegrepp, metoder för evidensbaserad medicin och granskning av vetenskaplig information. Kurs i medicinsk vetenskap finns landstingsövergripande för ST-läkare. Möjlighet finns också att gå kurs i forskningsmetodik för ST. Ingen av de nuvarande ST-läkarna har genomfört ovanstående utbildningar. Alla ST-läkare planerar att genomföra godkänt vetenskapligt arbete. Tillgång till doktorandprogram finns genom samarbete med regionkliniken i Uppsala. .

Möten för att diskutera och kritiskt granska vetenskaplig litteratur efterfrågas av ST-läkarna och bör införas.

Utbildning i kvalitetsarbete ska erbjudas enligt målbeskrivningen. ST-läkarnas tjänstgöring



ska leda till kunskap om och kompetens i evidensbaserat förbättringsarbete. Varje ST-läkare ska ges möjlighet att genomföra och redovisa minst ett projekt inom ramen för ST och det ska finnas tillgång till handledare för evidensbaserat projektarbete. ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling ska bedömas och återkoppling ska ges. Genomförandet av såväl vetenskapliga arbeten och kvalitetsarbeten bör ges mer prioritet för att uppfylla skullkraven i målbeskrivningen.

- |   |                                                                    |                                     |
|---|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning    | <input type="checkbox"/>            |
| B | Uppfyller SOSFS 2008:17                                            | <input type="checkbox"/>            |
| C | Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input checked="" type="checkbox"/> |
| D | Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs                        | <input type="checkbox"/>            |

### **H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens**

Fungerande ledarskaps- och kommunikationsutbildning finns inte ännu landstingsövergripande. En kontinuerlig bedömning av ledarskap och kommunikation behöver förbättras i den kliniska vardagen. ST-läkarnas roll som ledare av ronder och vid undervisning under handledning bör organiseras och bedömas varefter återkoppling ska ske, gärna med strukturerat bedömningsverktyg. Kontinuerlig bedömning och återkoppling avseende ledarskaps kompetens sker inte systematiskt.

- |   |                                                                    |                                     |
|---|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning    | <input type="checkbox"/>            |
| B | Uppfyller SOSFS 2008:17                                            | <input type="checkbox"/>            |
| C | Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input checked="" type="checkbox"/> |
| D | Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs                        | <input type="checkbox"/>            |

### **Styrkor**

Kliniken har ett trevligt och öppet utbildningsklimat i god arbetsmiljö och med kompetenta specialister som kliniska handledare. Verksamhetens storlek och innehåll uppfyller kraven på fullgod ST-utbildning.

### **Svagheter**

Den gällande målbeskrivningen för ST-utbildning uppfylls inte fullt ut men implementeringen är under snabb utveckling under ledning av nytillsatt studierektor.

### **Förbättringspotential**

I första hand fokusera på fortsatt prioriterat arbete med att implementera och följa upp genomförandet av de nya rutinerna för ST-utbildning med handledning, kontinuerlig bedömning av kompetens och kunskaper utifrån målbeskrivningen. Införa kritisk återkoppling som en naturlig del i arbetet.